Kapitola 2

DML - Select 1

2.1 Zadanie cvičenia

- 1. Vypíšte všetky údaje o všetkých študentoch.
- 2. Vypíšte menný zoznam všetkých študentoch 2.ročníka.
- 3. Vypíšte menný zoznam študentov narodených v rokoch 1985-1989
- 4. Vypíšte menný zoznam študentov, ktorí študujú na detašovanom pracovisku Prievidza. (druhý znak štúdijnej skupiny je 'P')
- 5. Predchádzajúci výpis utrieď te podľa priezviska.
- 6. Vypíšte menný zoznam študentov, ktorí študujú predmet BI06 a usporiadajte ich.
- 7. Vypíšte všetky kombinácie prednasajuci / cis_predm, ktoré sa nachádzajú v relácii zap_predmety tak, aby sa eliminovali duplikáty.
- 8. K predchádzajúcemu výpisu doplňte meno učiteľa a názov predmetu.
- 9. Vypíšte mená učiteľov, ktorí učia (sú prednášajúcimi) študentov druhého ročníka bakalárskeho štúdia (t.j. číslo štúdijného odboru je z intervalu <100, 199>) .
- 10. Vypíšte názvy predmetov študenta s priezviskom 'Balaz'.
- 11. Vypíšte počet riadkov v tabuľke zap_predmety.
- 12. Vypíšte počet študentov, ktorí majú zapísaný predmet 'Zaklady databazovych systemov'.
- 13. Vypíšte menný zoznam študentov spolu s dátumom narodenia.
- 14. Vypíšte počet kreditov študenta s osobným číslom 500439 za absolvované predmety.
- 15. Vypíšte menný zoznam študentov druhého ročníka spolu s ich vekom.

2.2 Pomôcky

2.2.1 Časti príkazu SELECT

```
SELECT - čo chceme vypísať
FROM - zoznam spojení tabuliek
WHERE - štandardné podmienky
GROUP BY - skupiny pre výpočet agregačných funkcií
HAVING - dodatočné podmienky s agregačnými funkciami
ORDER BY - triedenie
```

2.2.2 Potlačenie duplicít

```
Select DISTINCT zoznam_stlpcov
                                               1 select DISTINCT st_skupina
 1 select st_skupina
   from student
                                               2 from student
3* order by st_skupina
                                               3* order by st_skupina
SQL> /
                                              SQL> /
ST_SKU
                                              ST_SKU
5PI011
                                              5PI011
5PI021
                                              5PI021
5PI021
                                              5ZI000
5ZI000
                                              5ZI012
5ZI000
                                              5ZI021
                                              5ZI030
5ZI000
                                              5ZI031
5ZI012
                                              5ZIA21
5ZI021
                                              5ZM021
5ZI030
                                              5ZM023
5ZI031
                                              5ZM031
5ZIA21
5ZM021
                                              5ZN021
                                              5ZP012
5ZM021
                                              5ZP021
5ZM023
                                              5ZR013
5ZM031
                                              . . .
. . .
```

2.2.3 Aliasy a plné mená stĺpcov

1. Alias tabuľky a pomenovanie stĺpca

Princíp	Príklad	
Ak nie je zavedený alias tabuľky		
nazov_stlpca	meno	
nazov_tabulky.nazov_stlpca	$os_udaje.meno$	
schema.nazov_tabulky.nazov_stlpca	vajsova.os_udaje.meno	
Ak je zavedený alias tabuľky		
nazov_stlpca	meno	
alias_tabulky.nazov_stlpca	ou.meno	

 $Pom\hat{o}cky$ 3

(a) Bez aliasu tabul'ky

```
select meno select os_udaje.meno select vajsova.os_udaje.meno from os_udaje; from os_udaje; from vajsova.os_udaje;
```

(b) S aliasom tabuľky

```
select meno select ou.meno from os_udaje ou; from os_udaje ou;
```

2. Alias stĺpca

NOVY_ROCNIK

V časti Select za výrazom môžeme dopísať alias stĺpca, ktorý sa stane názvom stĺpca vo výsledku. Tento alias nie je možné použiť v inej časti selectu.

```
SELECT vyraz AS alias_stlpca
```

```
SQL> select os_cislo, rocnik + 1 AS novy_rocnik
  2 from student;
  OS_CISLO NOVY_ROCNIK
   501512 4
   501469
   501414
   550545
   550020
                   4
   501567
                   1
   501319
                    3
 1 select os_cislo, rocnik + 1 AS novy_rocnik
  2 from student
  3* where novy_rocnik = 1
SQL> /
where novy_rocnik = 1
ERROR at line 3:
ORA-00904: "NOVY_ROCNIK": invalid identifier
  1 create table pom_tab
  2 AS
  3 select os_cislo, rocnik + 1 AS novy_rocnik
  4* from student
SQL> /
Table created.
SQL> desc pom_tab
Name
                                         Null?
OS_CISLO
                                         NOT NULL NUMBER(38)
```

NUMBER

2.2.4 Spojenia

 USING - je možné použiť len v prípade, že atribúty primárneho a cudzieho kľúča majú rovnaké meno. Pri stĺpcoch použitých v klauzule USING nie je možné používať alias tabuľky.

```
tabulka_A JOIN tabulka_B USING ( zoznam_stlpcov )

SELECT rod_cislo , st.os_cislo , ou.meno , ou.priezvisko
FROM os_udaje ou JOIN student st USING ( rod_cislo ) ;

SELECT rod_cislo , st.os_cislo , ou.meno , ou.priezvisko ,
    sto.popis_odboru , sto.popis_zamerania
FROM os_udaje ou JOIN student st USING ( rod_cislo )
    JOIN st_odbory sto USING ( st_odbor , st_zameranie ) ;
```

• ON - je možné využiť vždy. V tomto prípade je nutné používať alias tabuľky.

• Pomocou zátvoriek je možné zmeniť poradie spojení.

2.2.5 Triedenie

V časti **ORDER BY** doplníme zoznam stĺpcov v poradí v akom chceme aplikovať triedenie spolu so smerom triedenia (**ASC**, **DESC**). Pričom usporiadanie od najmenšej hodnoty po najväčiu je defaultné triedenie (ASC).

```
ORDER BY stlpec { ASC | DESC } [ , ... ]
```

select meno, priezvisko, rocnik
from os_udaje JOIN student USING (rod_cislo)
ORDER BY rocnik DESC, priezvisko;

MENO	PRIEZVISKO	R
		-
Peter	Kapustny	3
Jan	Krnac	3
Peter	Novak	3
Branislav	Balaz	2
Dusan	Bucany	2
Jaroslav	Cipak	2
Marek	Durica	2
Alojz	Gazo	2
Miroslav	Gmuca	2
Lubomir	Kominek	2
Rastislav	Kontros	2

2.2.6 Podmienky

- vyraz1 BETWEEN min_hodnota AND max_hodnota
- vyraz IS [NOT] NULL
- \bullet vyraz [NOT] IN (mnozina)
- [NOT] EXISTS (mnozina)
- podmienka1 AND podmienka2 | podmienka1 OR podmienka2

2.3 Funkcie

1. Štandardné funkcie

- Podľa dátových typov: TO_CHAR, TO_DATE, ROUND, SUBSTR, LENGTH, ...
- Operátor LIKE
- podmienky sú vo WHERE

2. Agregačné funkcie

- COUNT, SUM, MIN, MAX, AVG
- podmienky sú v HAVING
- spojené väčšinou s GROUP BY

2.3.1 Tabulka dual

V DBS Oracle existuje tabuľka dual, na ktorej nie je možné nič meniť. Používa sa keď nepotrebujeme žiadne dáta z tabuliek, len potrebujeme zisť hodnotu nejakej funkcie pomocou selectu.

2.3.2 Špeciálne funkcie

• **DECODE** - prekódovanie

```
SQL> select os_cislo
      , decode ( st.stav, 'S', 'student', 'K', 'ukonceny', 'P', 'preruseny', 'vyluceny') a
  2 from student st;
 OS_CISLO STAV
    501512 student
    501469 student
    501414 student
    550545 preruseny
    550020 student
    501567 vyluceny
    501319 student
    501555 student
    501402 student
    501096 vyluceny
    501103 ukonceny
    501333 student
```

2.3.3 Funkcie pre číselné dátové typy - NUMBER

• ROUND - zaokrúhlenie

```
ROUND( cislo, [ pocet_des_miest] )
```

• TRUNC - useknutie podľa parametra

```
TRUNC( cislo, [presnost])
```

 \bullet \mathbf{MOD} - zvyšok po delení

2.3.4 Funkcie pre reťazcové dátové typy - CHAR, VARCHAR

 \bullet \mathbf{SUBSTR} - podreťazec

```
SUBSTR(reťazca, pozícia, dĺžka)
```

```
- pozícia začína od 1.
  - V prípade zápornej pozície, pozícia je odrátaná od konca reťazca.
  - Ak nie je udaná dĺžka reťazca, vypíše sa až do konca reťazca.
SQL> select substr( '5ZI021', 2, 1 ) as pracovisko
  2* from dual;
Р
Z
SQL> select st_skupina, substr(st_skupina, 5,2) from student;
ST_SKU SUBSTR(S
-----
5ZI031 31
5ZP021 21
5ZI021 21
5ZI012 12
5ZM031 31
5ZI000 00
SQL> select st_skupina, substr(st_skupina, -2) from student
ST_SKU SUBSTR(S
5ZI031 31
5ZP021 21
5ZI021 21
5ZI012 12
5ZM031 31
5ZI000 00
```

• LENGTH - dĺžka reťazca

LENGTH(ret'azec)

SQL> select priezvisko , length(priezvisko) from os_udaje;

PRIEZVISKO	LENGTH(PRIEZVISKO)
Novak	5
Steinmuller	11
Toth	4
Ratroch	7
Biely	5
Balaz	5
Kapustny	8

• CONCAT, operátor || - spojenie reťazcov

```
CONCAT(ret'azec1, ret'azec2
```

```
SQL> select concat( meno, priezvisko )
   2 from os_udaje;
CONCAT(MENO,PRIEZVISKO)
-----
PeterNovak
StanislavSteinmuller
{\tt JanosToth}
MarekRatroch
BohuslavBiely
BranislavBalaz
PeterKapustny
MarekDurica
{\tt MartinKluciar}
LukasSatrapa
JanKrnac
JurajPapun
SQL> select concat(concat(meno, ' ') , priezvisko ) as cele_meno
  2 from os_udaje;
CELE_MENO
Peter Novak
Stanislav Steinmuller
Janos Toth
Marek Ratroch
Bohuslav Biely
Branislav Balaz
Peter Kapustny
Marek Durica
Martin Kluciar
Lukas Satrapa
Jan Krnac
Juraj Papun
```

Reťazce je možné spojiť nielen pomocou funkcie CONCAT, ale aj pomocou operátora ||.

```
ret'azec1 || ret'azec2 [ || retazec3 ...]
```

Martin Kluciar Lukas Satrapa Jan Krnac Juraj Papun

 \bullet \mathbf{UPPER} - prevod na veľké písmo

UPPER(ret'azec)

SQL> select priezvisko, upper(priezvisko) from os_udaje;

PRIEZVISKO	UPPER(PRIEZVISK
Novak	NOVAK
Steinmuller	STEINMULLER
Toth	TOTH
Ratroch	RATROCH
Biely	BIELY
Balaz	BALAZ
Kapustny	KAPUSTNY
Durica	DURICA
Kluciar	KLUCIAR
Satrapa	SATRAPA

 \bullet \mathbf{LOWER} - prevod na malé písmo

LOWER (ret'azec)

SQL> select priezvisko, lower(priezvisko) from os_udaje;

PRIEZVISKO	LOWER(PRIEZVISK
Novak	novak
Steinmuller	steinmuller
Toth	toth
Ratroch	ratroch
Biely	biely
Balaz	balaz
Kapustny	kapustny
Durica	durica
Kluciar	kluciar

$\bullet\,$ Operátor ${\bf LIKE}$

stlpec LIKE vzor

Vzor	Význam
%	ľubovoľný počet znakov
_	jeden znak

select meno, priezvisko
from os_udaje
where priezvisko LIKE 'K%';

	MENO	PRIEZVISKO	
	Peter	Kapustny	
	Martin	Kluciar	
	Jan	Krnac	
	Rastislav	Kontros	
	Rudolf	Kovac	
	Lubomir	Kominek	
	Peter	Korenciak	
SQL>	nak 3 na l'ubovol select distinct from student where st_skupin	st_skupina	<pre> znak 3 po štyroch ľubovoľných znakoch SQL> select distinct st_skupina 2 from student 3 where st_skupina like '3%'; ST_SKU</pre>
5ZI0	 21		5ZI031
5ZI0			5Z1031 5Z1030
5ZM0:			5ZM031
5ZSN:			5ZR032
5ZMO			0211002
5ZRO			
5ZR0	13		

2.3.5 Funkcie pre dátumové dátové typy - DATE

• SYSDATE - aktuálny dátum a čas

```
SQL> select sysdate from dual;

SYSDATE
-----
04-FEB-15
```

 \bullet $\mathbf{TO}_\mathbf{CHAR}$ - prevod dátumu na reťazec

```
SQL> select to_char( sysdate, 'DD.MM.YYYY') from dual;

TO_CHAR(SY
-----
10.02.2015

SQL> select to_char(sysdate, 'DD.MM.YYYY HH24:MI:SS') as datum
2 from dual;

DATUM
------
04.02.2015 14:12:02
```

```
SQL> select sysdate, to_char( sysdate, 'D') , to_char( sysdate, 'DD') from dual 2 from dual;
```

Formát	Význam
D	Poradové číslo dňa v týždni
DD	Číslo dňa v mesiaci
MM	Číslo mesiaca
YYYY	Rok - štyri číslice
RRRR	Rok - štyri číslice
HH	Hodiny - 12 hodinový formát
HH24	Hodiny - 24 hodinový formát
MI	Minúty
SS	Sekundy

• TO_DATE - prevod z reťazca na dátum

```
TO_DATE(ret'azec, formát)
```

• ADD_MONTHS - pridaj k dátumu zadaný počet mesiacov

```
ADD_MONTHS(dátum, pocet_mesiacov)
```

 \bullet LAST_DAY - posledný deň v mesiaci

LAST DAY(dátum)

• TRUNC - useknutie dátumu

```
1 select to_char( sysdate , 'DD.MM.YYYY HH24:MI:SS') as d1,
           to_char( trunc(sysdate) ,'DD.MM.YYYY HH24:MI:SS') as d2,
           to_char( trunc(sysdate, 'DD') , 'DD.MM.YYYY HH24:MI:SS') as d3
  3
  4* from dual
SQL> /
D1
                D2
                                    D3
___________
10.02.2015 13:16:34 10.02.2015 00:00:00 10.02.2015 00:00:00
  1 select to_char( sysdate , 'DD.MM.YYYY HH24:MI:SS') as d1,
           to_char( trunc(sysdate, 'MI') , 'DD.MM.YYYY HH24:MI:SS') as d4,
           to_char( trunc(sysdate, 'YYYY') , 'DD.MM.YYYY HH24:MI:SS') as d5
  3
  4*
       from dual
SQL> /
                D4
                                 D5
D1
10.02.2015 13:17:17 10.02.2015 13:17: 00 01.01.2015 00:00:00
```

• EXTRACT - získanie časti dátumu

2.3.6 NULL hodnoty

• Podmienky s NULL hodnotami

```
- vyraz | IS NULL |
  SQL> select os_cislo, meno, priezvisko
    2 from os_udaje ou JOIN student st USING ( rod_cislo )
    3 where ukoncenie IS NULL;
    OS_CISLO MENO
                             PRIEZVISKO
      550020 Peter
                            Kapustny
                            Kluciar
      501333 Martin
      501402 Marek
                             Durica
      501555 Marek
                            Durica
      501319 Branislav Balaz
501469 Stanislav Steinm
                            Steinmuller
```

- vyraz IS NOT NULL

```
1 select os_cislo, meno, priezvisko
       2 from os_udaje ou JOIN student st USING ( rod_cislo )
       3* where ukoncenie IS NOT NULL
     SQL> /
       OS_CISLO MENO
                              PRIEZVISKO
      ______
         501103 Martin
                              Kluciar
         501096 Martin
                             Kluciar
         500438 Miroslav
                              Gmuca
         500433 Juraj
                              Tuma
         500422 Martin
                              Skuta
         500428 Peter
                               Stelbasky
         500432 Zdenko
                               Olzbut
         501567 Branislav
                               Balaz
         500429 Peter
                               Minarik
   - S NULL hodnotami nikdy nepoužívajte relačné operátory, pretože výsledkom bude vždy FALSE.
       1 select os_cislo, meno, priezvisko
       2 from os_udaje ou JOIN student st USING ( rod_cislo )
       3* where ukoncenie = NULL
     SQL> /
     no rows selected
       1 select os_cislo, meno, priezvisko
       2 from os_udaje ou JOIN student st USING ( rod_cislo )
       3* where ukoncenie <> NULL
     SQL> /
     no rows selected
• Funkcia NVL - nahradenie null hodnoty
 SQL> select vysledok, nvl(vysledok, 'F') from zap_predmety;
 V N
 - -
 C C
   F
   F
 A A
 C
 D D
   F
   F
 A A
```

• COALESCE- nahradenie null hodnoty

```
coalesce (vyraz1, vyraz2 [,...] )
```

```
SQL> select vysledok, coalesce(vysledok, 'F') from zap_predmety;

V C
---
C C
F
F
F
A A
C C
D D
F
F
F
A A
```

2.3.7 Množiny

```
vyraz NOT IN ( mnozina )
alebo

NOT EXISTS ( vymenovana_mnozina )
```

• Vymenovaná množina

```
select meno, priezvisko
from os_udaje JOIN student USING (rod_cislo)
where rocnik IN ( 1, 2);
select meno, priezvisko
from os_udaje JOIN student USING (rod_cislo)
where rocnik NOT IN ( 1, 2);
```

• Množina udaná pomocou vnoreného selectu.

```
- IN
```

```
select ou.meno, ou.priezvisko
    from os_udaje ou JOIN student st USING (rod_cislo)
    where st.os_cislo NOT IN
         ( select zp.os_cislo
             from zap_predmety zp
             where zp.cis_predm = 'BI06'
         );
- EXISTS
  select ou.meno, ou.priezvisko
    from os_udaje ou JOIN student st USING (rod_cislo)
    where NOT EXISTS
         ( select 'x'
             from zap_predmety zp
             where zp.cis_predm = 'BI06'
               and zp.os_cislo = st.os_cislo
         );
```

2.3.8 Agregačné funkcie

```
• Min - minimum
 SQL> select min(os_cislo) from student;
 MIN(OS_CISLO)
        500422
• Max - maximum
 SQL> select max(os_cislo) from student;
 MAX(OS_CISLO)
```

• Sum - súčet

550945

```
SQL> select sum(ects)
 2 from zap_predmety
  3 where os_cislo = 501103
  4;
SUM(ECTS)
       19
```

 \bullet **Avg** - priemer

```
SQL> select avg(ects)
  2 from zap_predmety;
 AVG(ECTS)
4.99793388
```

- Count počet riadkov
 - Počet všetkých riadkov skupiny

```
COUNT(*)
-----
484

- Počet riadkov skupiny, kde stlpec nemá NULL hodnotu.

Count(stlpec)
```

SQL> select count(*) from zap_predmety;

- Počet unikátnych hodnôt stlpca v skupine.

2.3.9 Agregačné funkcie a group by

Pravidlá pre GROUP BY:

- 1. Pokiaľ chceme vypísať len jednu hodnotu agregačnej funkcie, nie je potrebné group by.
- 2. Do GROUP BY je potrebné dať všetko, čo je selectnuté, okrem agregačnej funkcie.
- 3. Okrem toho je možné doplniť aj niečo iné.
- 4. Aby sme zabezpečili správnosť výsledkov, nezabudnime do GROUP BY doplniť primárny kľúč toho, za ktorú skupinu vypočítavame agregačnú funkciu. (Aby sme napr. nespočítavali menovcov dokopy)